

هدیه آسمان تقدیم می کند

هدیه آسمان تقدیم می کند

آن چه در فیل مشاهده می نماید مجموعه ده درس در موضوع

حماسه عاشورا ویژه اجرا برای دانش آموزان دبستان و

متوسطه اول می باشد

این درس ها که پیوسته به هم طراحی شده اند مناسب

برای اجرا در ده جلسه در ماه محرم می باشد

توضیحات بیشتر داخل مقدمه آورده شده است

مقدمه

مهرم آمد و ماه عزا شد زمین کربلا ماتم سرا شد

هر گاه نام محرم را می شنویم نام امام حسین علیه السلام و خاندان و اصحاب آن حضرت و اسارت اهل بیتش به ذهن ما خطور می کند.

این حسین کیست که عالم همه دیوانه اوست

این چه شمع است که عالم همه پروانه اوست

به نام خدای حسین علیه السلام این مباحث را آغاز می کنیم و با حمد و سپاس بر خدای حسین علیه السلام - ان شاء الله - آن را ادامه خواهیم داد.

در این ده بحث سعی شده است که در حد کلاس های راهنمایی، برنامه های متنوعی از قبیل شعر، حدیث، تاریخ، داستان، معما، سؤال و ... گنجانده شود، اما شما به سلیقه خودتان می توانید آن را تغییر دهید. امید است مورد قبول و رضای خداوند و امام حسین علیه السلام و مادرش، حضرت فاطمه زهرا - سلام الله علیها - و فرزندش حضرت مهدی (عج) واقع گردد.

در پایان توجه شما را به چند نکته جلب می کنیم:

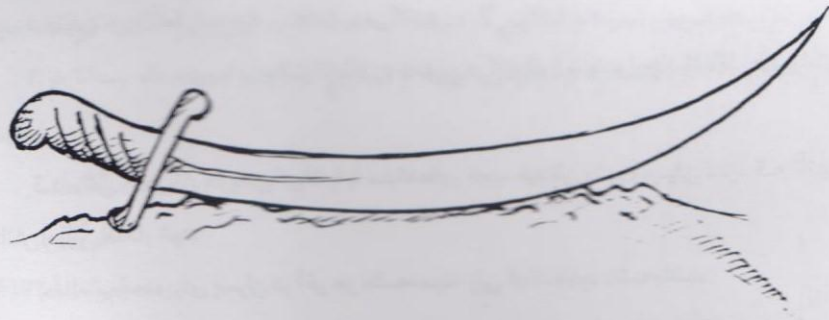
۱. به تناسب ماه محرم باید حالت عاطفی و محزون در گوینده و شنونده ایجاد شود تا بهره بیشتری برده شود.

۲. داستان یا جریان تاریخی کربلا را با سلیقه های خوب خودتان طوری بیان کنید که تأثیر آن در دانش آموزان آشکار شود.

۳. مناسب است برای پسران در آخر هر جلسه، سینه زنی کوتاه وجود داشته باشد.

۴. همراه بودن با دانش آموزان در مراسم روضه و سینه زنی و تاسوعا و عاشورا تأثیر بسیار مثبتی خواهد داشت.

- ۵ لازم است در ابتدای هر جلسه برای آشنایی و متوس شدن یا دانش آموزان، گرم تر و صمیمی تر برخورد کرد که دانش آموزان تا آخر کلاس ما را یاری کنند.
- ۶ ابتکارات لازم را در هر جلسه مطرح کنید.
۷. حتماً نام حضرات ائمه (علیهم السلام) و یاران و خاندانشان را با القاب لازم به کار برید تا جایگاه آنها خدشه دار نشود.
۸. بیشتر این مطالب در سطح راهنمایی و ابتدایی هر دو طرح ریزی شده است. شما به مناسبت کم و زیاد کنید.

درس اول (روز اول محرم)

جلسه را با چند سؤال که جواب آن‌ها را توضیح خواهیم داد، شروع می‌کنیم

(یا به طریقه بازی با کلمات ر - حر - حرم - محرم)

۱. اولین لشکری که در مقابل امام حسین علیه السلام قرار گرفت چه کسی بود؟ خ ر (۱)
۲. به مکان‌هایی که امامان یا امامزادگان در آنجا به خاک سپرده می‌شوند می‌گوییم؟ خ ر م (۲)
۳. در مقابل نامحرم است؟ م خ ر م
۴. به افرادی که برای حج به مکه می‌روند و دو حوله به جای لباس می‌پوشند، چه می‌گویند؟ م ح ر م
۵. امام حسین علیه السلام و هفتاد و دو تن از یارانش در کدام ماه قمری به شهادت رسیدند؟ م خ ر م

حدیث

امام رضا علیه السلام می‌فرمود: هرگاه ماه محرم می‌شد، کسی پدرم را خندان نمی‌دید و گریه بر او غالب می‌شد تا هنگامی که روز عاشورا می‌رسید. آن روز، روز مصیبت و حزن و اندوه و گریه بود و می‌فرمود: در این روز امام حسین علیه السلام کشته شده است.

۱- می‌توان داستانی از «حر» برای بچه‌ها نقل کرد.

۲- مکه و مدینه و قم به ترتیب حرم خدا و پیامبر و اهل بیت هستند.

حدیثی از رسول خدا ﷺ درباره امام حسین ﷺ

۶	۴	۵	۱	۳	۲
أَبَدًا	الْمُؤْمِنِينَ	لَا تَبْرُدُ	إِنَّ لِلْحُسَيْنِ	فِي قُلُوبِ	حَرَارَةً

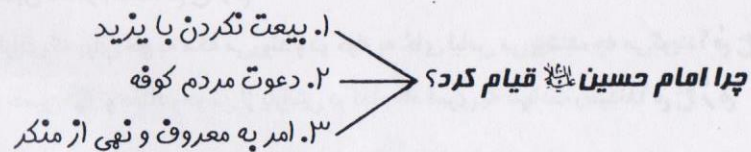
می‌توان ۶ کارت به دانش آموزان داد تا آن‌ها حدیث را منظم کنند، بعد ترجمه آن را با توضیح برایشان

بیان کنیم

قال رسول الله:

إِنَّ لِلْحُسَيْنِ حَرَارَةً فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لَا تَبْرُدُ أَبَدًا

برای امام حسین ﷺ آتشی در قلب‌های مؤمنان است که هیچ‌گاه خاموش نمی‌شود.

هنگامی که معاویه (لعن) هلاک گردید و یزید به حکومت رسید، مروان را به مدینه فرستاد تا فرماندار مدینه را وادار کند که از امام حسین ﷺ بیعت بگیرد. از آن‌جا که امام نقشه‌های آن‌ها را می‌دانست، هنگامی که به دنبال امام ﷺ فرستادند تا به خانه فرماندار مدینه بیاید، حضرت سی نفر مسلح را به در خانه برد و به آن‌ها سفارش کرد که اگر صدای من بلند شد، شما به داخل خانه بیایید. حضرت به خانه فرماندار رفت. مروان پیشنهاد بیعت با یزید را مطرح کرد. امام ﷺ نپذیرفت و عذر آورد که اگر بیعت می‌خواهید، باید در جمع مردم باشد. این‌جا بود که مروان به فرماندار مدینه دستور داد یا بیعت گرفتن یا کشتن.

با بانگ برآوردن امام ﷺ افراد مسلح وارد خانه شدند. مروان و فرماندار مدینه بر سر جای خود میخکوب شدند و نتوانستند کاری بکنند. امام ﷺ بیرون آمد و بر سر قبر جدش رسول خدا ﷺ آمد و با آن حضرت خداحافظی کرد. آن‌گاه، با خانواده و اهل بیت در ۲۷ رجب سال ۶۰ هـ ق به سوی مکه هجرت کرد (۱).

۱- باید هجرت را توضیح داد و تشبیه کرد به هجرت رسول خدا از ترس مشرکان از مکه به مدینه

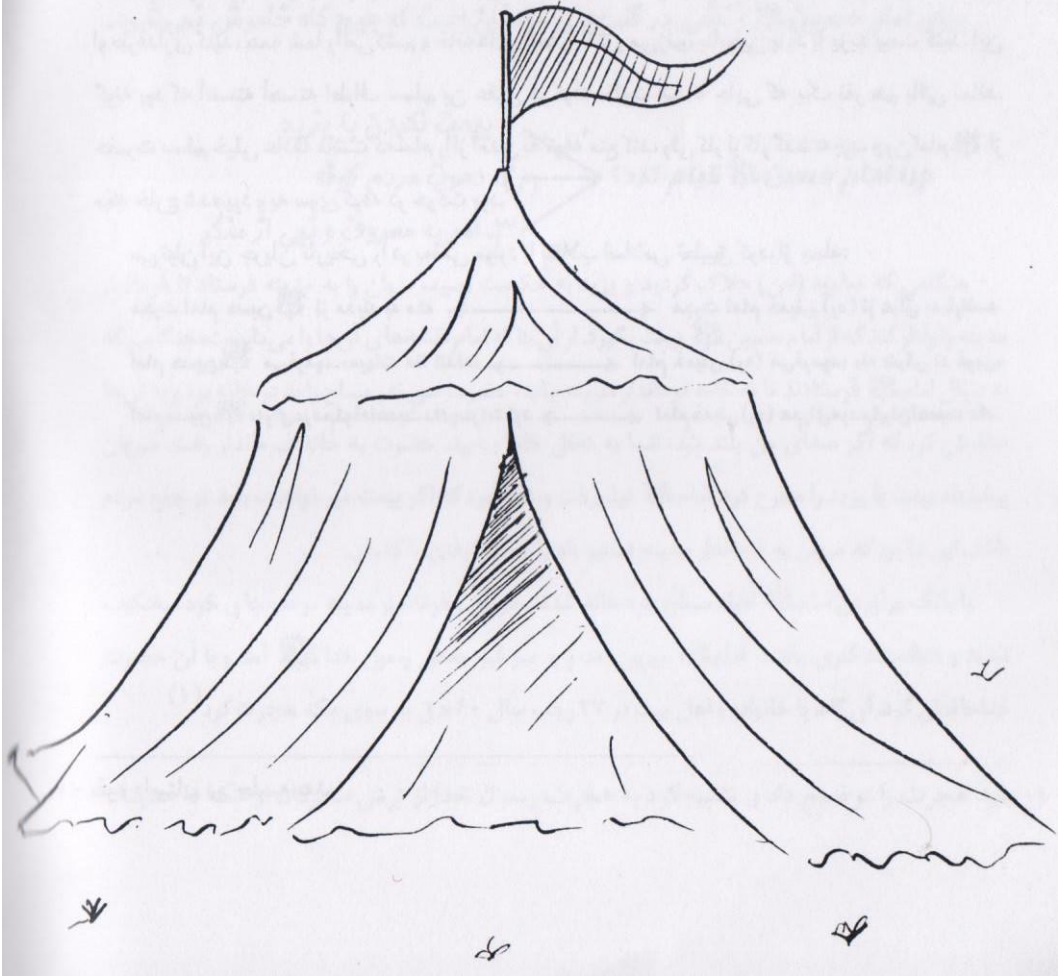
در سوم شعبان، حضرت به مکه وارد شد. مدت زمانی که امام علیه السلام در مکه بود نامه‌های اهل کوفه به آن حضرت رسید که ما آماده ورود شما به کوفه هستیم تا با شما بیعت کنیم. امام حسین علیه السلام پسر عموی خود مسلم بن عقیل را به کوفه فرستاد تا یقین کند که این دعوت واقعیت دارد. حضرت مسلم در جواب امام علیه السلام نوشت که هجده هزار نفر بیعت کرده‌اند و مردم منتظر ورود شما هستند. امام چون از طرفی می‌دانست که مزدوران یزید قصد ترور و کشتن او را در مکه دارند و از طرفی هم نمی‌خواست حرف مردم کوفه را رد کرده باشد، لذا در هشت ذی‌حجه هنگامی که همه مردم برای اعمال حج واجب به مکه می‌رفتند، حضرت از مکه خارج گردید و به طرف کوفه حرکت کرد. چون یزید احساس خطر کرد، «عبیدالله» پسر زیاد را از بصره به کوفه فرستاد تا بتواند کوفه را ساکت کند و نگذارد امام علیه السلام در کوفه حکومت برپا کند. عبیدالله به مردم گفته بود اگر با امام علیه السلام بیعت کنید و از او طرفداری کنید، همه شما را می‌کشم و خانه‌های شما را آتش می‌زنم، بنابراین باید با یزید بیعت کنید. این گونه بود که آهسته آهسته اطراف مسلم بن عقیل در کوفه خلوت شد تا جایی که یک نفر هم باقی نماند. حضرت مسلم خیلی علاقه داشت که امام را از آمدن به کوفه منع کند، ولی کار از کار گذشته بود، چون امام علیه السلام از مکه خارج شده بود و به سوی کوفه در حرکت بود. (۱)

می‌توان این جریان تاریخی را در بعضی موارد با انقلاب اسلامی تطبیق کرد، از جمله:

هجرت امام حسین علیه السلام از مدینه به مکه ← هجرت امام خمینی (ره) از عراق به فرانسه
 امام حسین علیه السلام می‌فرمود: «یهیات منا الذله»، ← امام خمینی (ره) می‌فرمود: «نه شرقی نه غربی»،
 امام حسین علیه السلام به‌رای مردم کوفه اهمیت داد و حرکت کرد ← امام خمینی (ره) هم‌رای مردم ایران اهمیت داد.

شعر

فیمه ماه مهرم زده شد در دل ما باز نام تو شده زینت هر مهفل ما
همه جا شور عزای تو بپا می بینم عالم اندر غم تو غرق عزا می بینم
همه جا نام دل آرای تو را می شنوم جلوه روی تو را در همه جا می بینم

درس دوم (اجرا در جلسه دوم محرم)

طریقه استفاده از اعداد

س: از این اعداد درباره محرم و امام حسین علیه السلام چه می دانید؟ (۱)

۱۰-۲-۸-۳-۲۷

پشت کارت	روی کارت
هجرت امام حسین <small>علیه السلام</small> از مدینه به مکه	۲۷
ورود امام حسین <small>علیه السلام</small> به مکه معظمه	۳
خروج امام <small>علیه السلام</small> از مکه به قصد کوفه	۸
ورود امام به کربلا	۲
شهادت امام حسین و یاران و فرزندان (در سال ۶۱ هـ)	۱۰

(ق)

در حقیقت هجرت امام حسین علیه السلام تا شهادتش حدود ۶ ماه طول کشید

پس معلوم شد که امام علیه السلام در چند محرم وارد کربلا شدند؟ دوم هجری

امروز چندم محرم است؟ دوم

دو فرزند امام حسین علیه السلام در کربلا که بعداً به امامت رسیدند، نام ببرید؟ امام سجاد علیه السلام و امام

باقر علیه السلام

دو فرزند امام حسین علیه السلام که در کربلا به شهادت رسیدند را نام ببرید؟ علی اصغر علیه السلام و علی اکبر علیه السلام

۱- می توان این اعداد را نیز روی کارت هایی بنویسیم و به دانش آموزان منتخب بدهیم. هر کدام

جواب صحیح دادند، برنده محسوب می شوند

دو فرزند حضرت زینب که در کربلا به شهادت رسیدند را نام ببرید؟ عون و محمد
دو دختر امام حسین علیه السلام را در کربلا نام ببرید؟ سکینه علیها السلام و رقیه علیها السلام
دو نفر از فرزندان امام حسن علیه السلام که در کربلا شهید شدند را نام ببرید؟ عبدالله و قاسم

حدیث

قال رسول الله صلى الله عليه وآله

حسین منی و انا من حسین

امام حسین از من است و من از حسینم

ادامه داستان: (۱)

بله عزیزان گفتیم که امام علیه السلام از مکه به قصد کوفه حرکت کرد، در حالی که مردم از سراسر کشورهای اسلامی برای اعمال مقدس حج به مکه می آمدند و برای کسانی که خروج حضرت از مکه را می دیدند، باعث تعجب و سوال شده بود که چرا امام در این موقع از مکه خارج می شود، اما اشخاصی به امامت امام حسین علیه السلام اعتقاد داشتند و می دانستند که امام هدفی بالاتر از مسأله حج در پیش دارد. بعضی می خواستند دلسوزی کنند، لذا به امام علیه السلام نصیحت می کردند. حضرت حق مطلب را می فرمود و آن ها ساکت می شدند. بعضی با حضرت حرکت کردند، چون می دانستند تمام اعمال بستگی به اعتقاد نسبت به امامت ائمه دارد و قبولی حج هم باید با مهر و امضای امام علیه السلام به درگاه الهی باشد. (مانند نماز و روزه و ... که اگر امامت را قبول نداشته باشیم به درگاه الهی قبول نمی شود) خلاصه امام علیه السلام اهداف بلندی در پیش داشت (امر به معروف و نهی از منکر، برپایی

۱- می توان خلاصه داستان روز قبل را از یکی از دانش آموزان پرسید، بعد آن را تصحیح کرد و دنباله داستان را مطرح کرد

حکومت عدل الهی) در بین راه که (حدود ۲۴ روز طول کشید) اتفاقات زیادی رخ داد که امام علیه السلام با درایت و هوشیاری با آن‌ها برخورد کرد، از جمله خبر شهادت مسلم بن عقیل در بین راه به حضرت رسید، و سبب اندوه فراوان حضرت شد که این شیر بیشه توحید و امامت و این انسان مطیع و بنده صالح خدا را به شهادت رساندند. در این زمان بود که امام علیه السلام دختر مسلم را نزد خود فراخواند و او را نوازش کرد و دلداری داد. او فهمید که در این نوازش رازی هست، که آن شهادت پدر است.

امام علیه السلام با یارانش منزل به منزل می‌رفتند و در هر منزل استراحت می‌کردند؛ غذا درست می‌کردند و آب برمی‌داشتند تا اینکه به آخرین منزلگاه که نزدیک کربلا بود، رسیدند. قافله نور بعد از استراحت کردن وقتی قصد حرکت داشتند، مشک‌ها را پر از آب کردند. در حال حرکت یکی از یاران حضرت با خوشحالی فریاد زد: رسیدیم، نزدیک شدیم، آن جا درختان کوفه است. وقتی همه دقت کردند با سربازان و لشکری مواجه شدند که به سوی آن‌ها می‌آمدند که از دور مانند درختانی نمایان شده بودند. آمدند و آمدند تا نزدیک امام علیه السلام و خاندان و یارانش رسیدند. امام علیه السلام وقتی تشنگی شدید آنان را دید، فرمود: یاران من آب‌ها را بیاورید. سپس به همه لشکر آن‌ها آب دادند؛ حتی به مرکب‌های آنان نیز رحم کردند و آب رساندند. (آیا شما می‌دانید فرمانده این لشکر که بود؟ حر)، حر به جهت مأموریتی که به او داده بودند، جلو امام علیه السلام را گرفت و گذاشت به کوفه بروند.

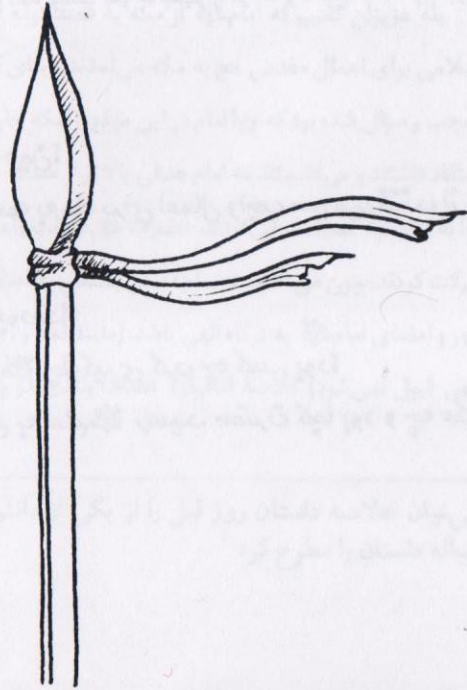
طرح سؤال

۱. امامت از اصول دین است یا فروع دین؟
۲. چرا امام حسین علیه السلام در زمانی که همه به مکه برای اعمال واجب حج می‌رفتند، از مکه خارج شد؟
۳. چرا امام علیه السلام کوفه را انتخاب کرده بودند؟
۴. فرمانده لشکری که از حرکت امام علیه السلام جلوگیری کرد، چه کسی بود؟
۵. وقتی خبر شهادت حضرت مسلم به امام علیه السلام رسید، حضرت کجا بود و چه عکس العملی از خود نشان داد؟

اشعاری به مناسبت شهادت حضرت مسلم بن عقیل علیه السلام

کوفه ای کعبه جانبازی من
کوفه ای شاهد شمع ازلی
کوفه اهل تو مرا چون دیدند
جمله گفتند که مومنان آمد
لیک پیمان ز جفا بشکستند
ای خدا شب شده و من چه کنم
اهل کوفه همه پیمان شکنند
صبح بامان همگی پیوستند
صبح بر دامن من چنگ زدند

کوفه ای سنگر سربازی من
شاهد سوز مناجات علی
دستم اول همگی بوسیدند
نایب مظهر قرآن آمد
شب در خانه به رویم بستند
یک تن و این همه دشمن چه کنم
خود نمک فوار و نمکدان شکنند
شب در خانه به رویم بستند
شام از بام مرا سنگ زدند

درس سوم (اجرا در جلسه سوم محرم)

● حروف الفبای فارسی ۳۲ تا است؛ حرف پانزدهم آن را نام ببرید؟

□ س

● از عدد یک تا ده، کدام عدد اول آن حرف «س» است؟

□ سه

● نام امامی را بگویید که یکی از حروفش «س» است؟

□ امام حسن علیه السلام، امام حسین علیه السلام، امام موسی علیه السلام

● نام سوره‌ای را بگویید که اول یا آخر آن حرف «س» است؟

□ سبأ، ناس، شمس

● نام چند نفر که در کربلا بودند و یکی از حروف اسمشان «س» هست را نام ببرید؟

□ قاسم، سکینه، امام حسین علیه السلام، امام سجاد علیه السلام

● نام سه امام را بگویید که در کربلا بودند؟

□ امام حسین علیه السلام (۵۷ ساله)، امام سجاد علیه السلام (۲۳ ساله)، امام باقر علیه السلام (۴ ساله)

● سه حادثه که در سه سال حکومت یزید جنایتکار اتفاق افتاد چه بود؟

□ حادثه کربلا، قتل عام مدینه، حمله به مکه معظمه و خراب کردن کعبه

● در سوم شعبان چه حوادثی برای امام حسین علیه السلام پیش آمد؟

□ در سال ۴ هـ ق به دنیا آمد و در سوم شعبان ۷۰ هـ ق حضرت از مدینه به مکه

وارد شد.

حدیث

قال الحسین علیه السلام:

«مَنْ أَحَبَّكَ نَهَاكَ»

یعنی کسی که تو را دوست دارد، از کار زشت بازت می‌دارد.

هنگامی که حر با امام علیه السلام رو به رو گردید، با احترام خاص برخورد کرد و گفت: من قصد جنگ با شما ندارم، فقط مأمور هستم تا شما را در کوفه تسلیم ابن زیاد کنم. امام از سخن حر خشمگین شد. بعد امام علیه السلام به اصحاب خود فرمود: برخیزید تا برگردیم. حر مانع گردید و امام علیه السلام فرمود: از ما چه می‌خواهی؟ حر پاسخ داد: من مأمور هستم که یا شما را به کوفه ببرم یا منتظر بمانم تا پیام جدیدی از ابن زیاد برایم برسد. هنگام ظهر امام قصد نماز کردند، بعد به حر فرمود: شما با لشکر خود و من با اصحاب خود به نماز می‌ایستیم. حر قبول نکرد و با سپاهش نماز را به امامت امام حسین علیه السلام خواندند. امام بعد از نماز فرمودند: ای مردم اگر تقوا و پاکدامنی پیشه کنید و حق صاحبان حق را بشناسید، مشمول رحمت خدا شده‌اید. ما از دودمان پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله هستیم و سزاوار به حکومت و رهبری هستیم. علاوه بر این نامه‌های شما بیانگر آمدن ما به سوی شما مردم کوفه است، اگر نمی‌خواهید ما از این جا برگردیم.

حر گفت: ما از این نامه‌ها بی‌اطلاع هستیم. فوراً به دستور امام علیه السلام دو خورجین پر از نامه را نزد حر آوردند. حر گفت: من جزء نویسندگان نامه نیستم. در هر حال حر برخورد خوبی با امام داشت تا این که نامه‌ای از طرف ابن زیاد به او رسید. مضمون نامه چنین بود که حسین علیه السلام و همراهانش را در بیابان بی‌آب و علف بازداشت کن! این جا بود که حر به دستور ابن زیاد ملعون، کاروان امام را در همان جا فرود آورد. وقتی امام علیه السلام پرسید: نام این سرزمین چیست؟ زهیر گفت، «طَفَّ» امام فرمود: نام دیگری هم دارد. زهیر عرض کرد: آن را کربلا هم می‌گویند. حضرت سربلند کرد و فرمود: خدایا پناه می‌برم به تو از کرب و بلا (اندوه و رنج) سپس فرمود: همین جا خیام را برپا کنید. این جا مکان اقامت ما و محل شهادت ما و محل ریختن خون ماست. از این رو بود که روز دوم

محرم، سپاه امام در طرف شرق و سپاه حر در طرف غرب فرود آمدند. اما همین حر در روز عاشورا راه حق و حقیقت را یافت و از باطل کنار گرفت و به امام علیؑ پیوست و اولین شهید در راه امام حسینؑ شد و این نبود مگر به جهت اعتقاد به امام علیؑ و اخلاق خوب او که با امام علیؑ داشت و این باید الگویی برای ما باشد.

من از کودکی عاشقت بوده‌ام قبولم کن گر چه آلوده‌ام
مباردا برانی مرا از درت به پهلوی بشکسته مادرت

سوالات داستان امروز:

۱. وقتی حر با امام علیؑ رو به رو شد، به امام علیؑ چه گفت؟

۲. حر و لشکرش پشت سر چه کسی نماز خواندند؟

۳. امام علیؑ وقتی که نام کربلا را شنید، چه فرمود؟

۳. امام علیؑ بعد از نماز چه مطالبی را فرمود؟

اشعار درباره امام حسینؑ (۱)

فوشا دردی که درمانش تو باشی فوشا راهی که پایانش تو باشی
فوشا چشمی که رفسار تو بیند فوشا ملکی که سلطانش تو باشی
فوشا آن دل که دلدارش تو باشی فوشا جانی که جانانش تو باشی

دانش آموزان جواب می دهند (حسین، حسین)

قتیل اشقیاء حسین

شعید کربلا حسین

قتیل اشقیاء حسین

سلام ما به نور عین

حسین حسین، حسین حسین

شعید سرچرا حسین

سلام ما به کربلا

سلام ما به صد نوا

سلام ما به شور و شین

دانش آموزان دو دسته می شوند

دسته دوم

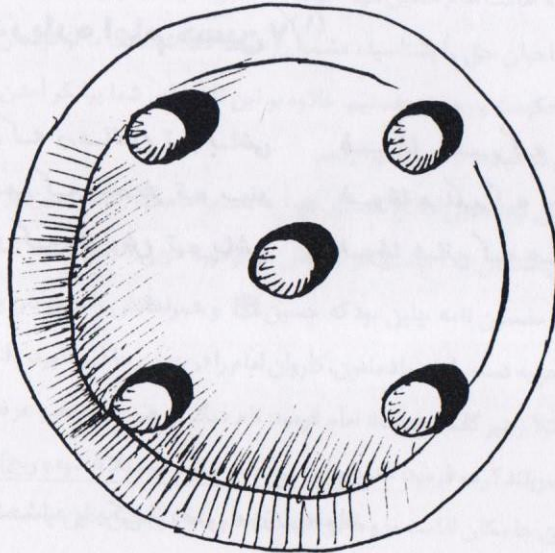
اندر منای کربلا با صد نوا آمد

ماه عزا آمد - دل در نوا آمد

دسته اول

از مکه سبط مصطفی در کربلا آمد

ماه عزا آمد - دل در نوا آمد

۱. درد بی‌انتها
۲. نام امام پنجم و نهم
۳. ماهی که امام مسین علیه السلام در آن به شهادت رسید.
۴. یکی از القاب رسول خدا (پنج مرفی)
۵. یکی از القاب حضرت عباس علیه السلام
۶. به معنای اشتیاق (شهادت طلبان دارند)
۷. ضد نهی است به معنی دستور
۸. به معنی نفرین است (بر دشمنان اهل بیت فرستاده می‌شود)
۹. سفیر و فرستاده امام مسین علیه السلام به کوفه (با مذف مرف اول)
۱۰. اولین شهید کربلا

چند تذکر درباره جدول:

۱. این جدول را می‌توان قبل از کلاس روی تخته کشید تا به کمک دانش آموزان در کلاس آن را حل کرد.
 ۲. هدف از این جدول، فقط توضیح بعضی مطالب لازم برای دانش آموزان است.
 ۳. در آخر کار داستانی از این یار صمیمی امام علیه السلام یعنی حبیب بن مظاهر برای دانش آموزان نقل می‌کنیم.
- قبل از داستان یک حدیث می‌نویسیم.

حدیث

قال المسین علیه السلام: مَنْ أَحْسَنَ أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْهِ
امام حسین علیه السلام فرمود: کسی که نیکی کند خداوند به او نیکی کند. (۱)

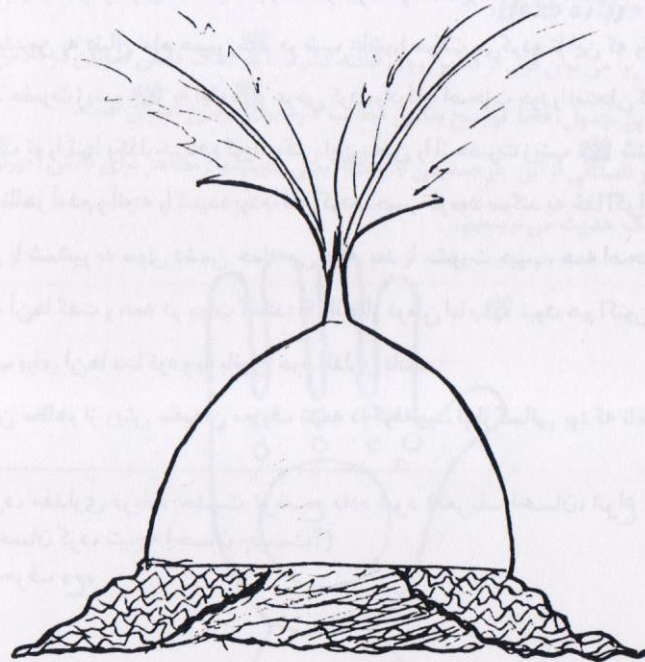
داستان‌هایی درباره حبیب بن مظاهر (رضوان الله علیه)

۱. حبیب (رضوان الله علیه) از اصحاب حضرت علی علیه السلام بود. او از علم حضرت استفاده کرده بود. (۲) بعد از شهادت حضرت علی علیه السلام از یاران امام حسن علیه السلام و بعد از آن در کربلا با توجه به این که سن زیادی داشت از یاران باوفای امام حسین علیه السلام قرار گرفت. او کسی بود که شب عاشورا می‌خندید، وقتی سؤال از خنده او شد، فرمود: من جایگاه خود را در بهشت دیده‌ام و منتظر نیزه‌ها و شمشیرهای این دشمنان خدا هستم.
 ۲. نافع گوید: من به دنبال امام حسین علیه السلام در شب عاشورا حرکت می‌کردم تا این که وارد خیمه حضرت زینب علیه السلام شد. حضرت زینب علیه السلام به امام علیه السلام عرض کرد: برادر! آیا اصحاب خود را امتحان کرده‌ای. من ترس دارم که روز جنگ تو را تنها بگذارند. نافع گوید: وقتی این سخن را از حضرت زینب علیه السلام شنیدم، گریه کردم و نزد حبیب بن مظاهر آمدم و آنچه را شنیده بودم، نقل کردم. حبیب فرمود: سوگند به خدا اگر انتظار فرمان امام نبود، هم اکنون با شمشیر به سوی دشمن حمله می‌کردم. بعد با مشورت حبیب، همه اصحاب را جمع کرد و سخن نافع را به آن‌ها گفت و همه در جواب گفتند: اگر انتظار فرمان امام علیه السلام نبود، هم اکنون به دشمن حمله می‌کردیم. حبیب برای آن‌ها دعا کرد و به بانوان حرم دل‌داری دادند.
 ۳. حبیب بن مظاهر از ریش سفیدان معروف شیعه در کوفه بود. او از کسانی بود که نامه برای امام علیه السلام
- ۱- اگر فرصت بود، مقداری درباره حدیث توضیح داده شود (تعریف احسان، انواع احسان، به چه کسانی باید احسان کرد، نتیجه احسان چیست؟)
- ۲- سفینة البحار، حرف «ح»

بود و تا آخرین نفس در رکاب امام حسین علیه السلام استقامت کرد. او کسی بود که در بیعت گرفتن از مردم برای مسلم بسیار تلاش کرد. او چندین نفر از بستگانش را برای یاری امام حسین علیه السلام به کربلا فرستاد. آن‌ها نیز در رکاب امام حسین (ع) به شهادت رسیدند.

۴. حبیب، پرچمدار جانب چپ لشکر امام علیه السلام بود. چون حضرت هنگامی که در بین راه پرچم‌ها را تقسیم می‌کرد، فرمود: یک پرچم بگذارید که هنوز صاحبش نیامده است. این جا بود که وقتی حبیب از کوفه به سوی امام می‌آمد، ناگهان اصحاب امام علیه السلام غباری را از دور دیدند که از زمین برمی‌خیزد. امام فرمود: صاحب این پرچم همان شخصی است که به سوی ما می‌آید. وقتی نزدیک شد، همه دیدند حبیب بن مظاهر است.

۵. امام حبیب را مردی فقیه و دانشمند می‌دانست. در نامه‌ای که حضرت برای حبیب در کوفه نوشت، این القاب را به او نسبت داد و نامه در کوفه مخفیانه به حبیب رسید و او هم شبانه با هم‌سن خودش، مسلم، پسر عوسجه حرکت کردند و قبل از ورود امام حسین علیه السلام به کربلا، به امام پیوستند. او در روز عاشورا به میدان رفت و قهرمانانه جنگید و بسیاری از افراد دشمن را کشت و سرانجام ظالمی با شمشیر به فرق سر او زد و او را به شهادت رساند.

درس پنجم، ویژه اجرا در جلسه پنجم محرم

پنج روز از محرم می‌گذرد. امام علیؑ و یارانش این روزها در کربلا به سر می‌بردند و اهل بیت مضطرب و ناراحت بودند. و روز به روز بر دشمنان آنان در کربلا افزوده می‌شد. این زیاد بعد از لشکر حر، لشکرهای زیادی به کربلا فرستاد. (۱)

چون امروز، روز پنجم است؛ حدیثی در پنج کارت برای شما آماده کرده‌ایم تا ببینیم کدام یک از شما زودتر حدیث را می‌فهمد.

سَعَادَةٌ	الْآ	المُوت	لا أرى	انّ
خوشبختی	مگر	مرگ را	نمی‌بینم	همانا

تذکر: می‌توان کارت‌ها را به پنج نفر داد تا با هم آن را درست کنند و کنار هم بایستند تا ما حدیث را توضیح دهیم، یا این که به ترتیب دانش آموزی را پای تخته بیاوریم تا این حدیث را برای ما به ترتیب درست کند. توضیح: مرگ برای اولیای خدا و امامان و کسانی که با خدا هستند، خوشبختی است، چون آن‌ها خدا را قبول دارند و بعد از این دنیا خداوند به خوبان جایزه و پاداش بزرگی می‌دهد. در واقع نباید از مرگ ترسید، بلکه باید از اعمال بد خودمان بترسیم و آن‌ها را به خوب تبدیل کنیم و توبه کنیم.

۱- تعداد افراد دشمن را از دوازده هزار تا سی هزار نفر ذکر کرده‌اند.

امام حسین علیه السلام از کسانی بود که از مرگ باکی نداشت، چون زندگی آن حضرت سراسر خوشبختی و نیکی و تواضع و بخشش و گذشت بود. (می توان چند کارت را به مناسبت صفات امام حسین علیه السلام از قبل آماده کرد، مانند تواضع، ادب، قناعت، شجاعت، گذشت، بخشش، عفو، عفت، همت و ...

چند داستان به مناسبت صفات امام حسین علیه السلام، عفو و بخشش و گذشت

۱. عصام شامی، امام حسین علیه السلام را دید. حسادت او باعث شد به حضرت دشنام بدهد، ولی حضرت نه تنها به او جوابی نداد، بلکه با مهربانی با او برخورد کرد و با گشاده رویی این آیه شریفه را خواند:

خَذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَاعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ

یعنی عفو و بخشش را پیشه کن و امر به خوبی ها کن و از نادان دوری کن. بعد از آن که حضرت آیه را خواند، فرمود: برای ما از خدا آمرزش بخواه. اگر چیزی از ما بخواهی به تو می دهیم. بعد فرمود: این دشمنی های شما به جهت تبلیغات معاویه در شام بر علیه ما می باشد. آن گاه، او را مقداری نصیحت کرد تا این که مرد شامی خجالت کشید و پشیمان و ناراحت شد و عذرخواهی کرد و خود را از حضرت مخفی کرد.

۲. روزی یکی از غلامان امام علیه السلام خطایی را مرتکب شده بود که باید تنبیه می شد. امام علیه السلام دستور داد تا او را تادیب کنند. ناگهان غلام در مقابل امام عرض کرد که خداوند در قرآن فرموده است: «والکاظمین الغیظا» یعنی متقین کسانی هستند که غضب خود را فرو بنشانند. حضرت فرمود: او را رها کنید. بعد غلام گفت: «والعاقین عن الناس» یعنی متقین کسانی هستند که از لغزش مردم بگذرند. امام علیه السلام فرمود: تو را بخشیدم. بعد غلام گفت: «والله یحب المحسنین»؛ یعنی خداوند نیکوکاران را دوست دارد. امام علیه السلام فرمود: «انت حر»؛ یعنی تو را در راه خدا آزاد کردم. بعد دستور داد جایزه ای هم به او بدهند.

سؤالات

۱. آیا می‌دانید چرا امام علیه السلام غلام را بفشید؟
۲. چند صفت امام علیه السلام را که به «ت» فتم می‌شود، نام ببرید؟
۳. چرا روز شهادت استاد مطهری را «روز معلم» نامیدند؟

اشعار (۱)

تنها از او فرمان برم
گفت این سخن با اشقیا
در زیر قلم دشمن

مسین امام و رهبرم
بر فاک گرم کربلا
هرگز نمی‌روم من

۱- می‌توان قسمت به قسمت خواند تا دانش آموزان جواب دهند

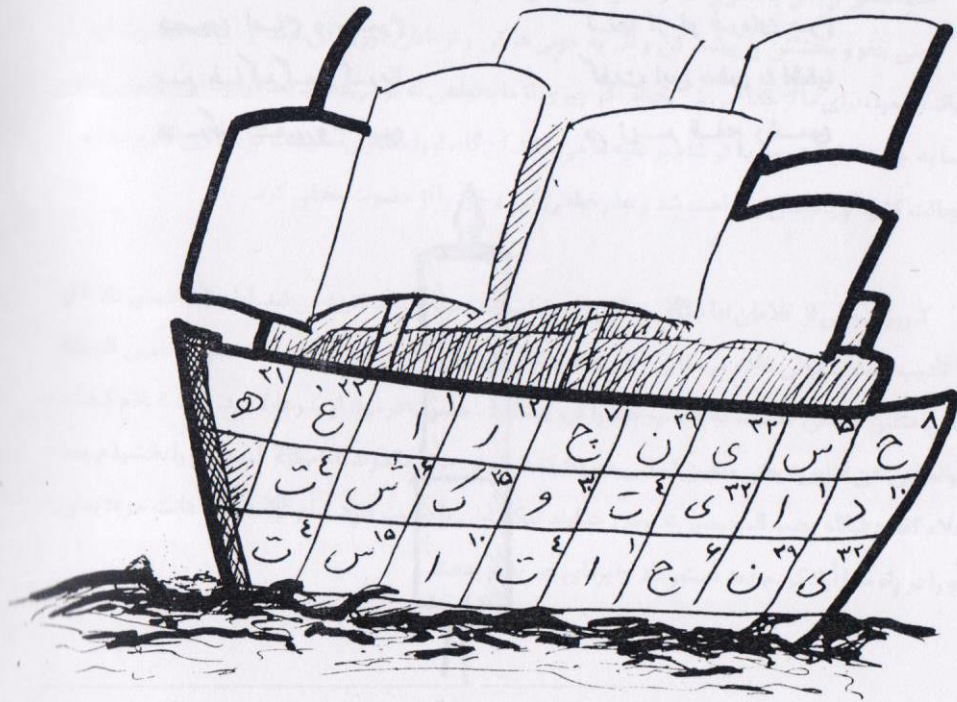
درس ششم ویژه اجرا در جلسه ششم محرم

این درس را با جدول کشتی نجات آغاز می کنیم:

ا	ب	پ	ت	ث	ج	چ	ح	خ	د	ذ	ر	ز	ژ	س	ش
ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ک	گ	ل	م	ن	و	ه	ی

به جای شماره‌های داخل کشتی، طبق ترتیب حروف الفبا حرف مناسب را در هر خانه بنویسید تا پیام

کشتی به دست آید. پیام «حسین چراغ هدایت و کشتی نجات است»

حدیث را از جدول کشف کرده، بعد عربی آن را بنویسید و توضیح دهید.

قال رسول الله ﷺ:

إِنَّ الْحُسَيْنَ مِصْبَاحُ الْهُدَى وَ سَفِينَةُ النِّجَاةِ

تذکره: می‌توان از دانش آموزان پرسید که چراغ و کشتی به عربی چه می‌شود؟

خواص کشتی و چراغ را تذکر دهید بعد امام حسین ﷺ را و انقلاب آن حضرت را مطرح کنید.

کودکی امام حسین ﷺ

۱. وقتی امام حسین ﷺ به دنیا آمد، رسول خدا ﷺ فرمود باید نامش را خداوند تعیین کند، هنگامی که جبرئیل نازل شد، عرض کرد: «چون نام پسران هارون (جانشین حضرت موسی ﷺ) «شَبْر» و «شَبِیر» است. تو هم فرزندان جانشین خود را (حضرت علی ﷺ) را به همان نام بگذار، لذا شبیر در عربی حسین می‌شود؛ یعنی نیکو، روی آن حضرت گذاشته شد.

۲. روزی امام حسن ﷺ و امام حسین ﷺ از مادرشان لباس خواستند، جبرئیل لباسی از بهشت برای آن‌ها آورد؛ یکی سبز و دیگری قرمز. امام حسین ﷺ لباس قرمز را قبول کرد.

۳. روزی که پیامبر می‌خواست از دنیا برود، مقداری خاک به «ام سلمه» داد و فرمود: هرگاه این خاک‌ها داخل این شیشه قرمز شد، بدان که امام حسین ﷺ کشته شده است. پیامبر ﷺ از دنیا رفت در حالی که امام حسین ﷺ هفت سال بیشتر نداشت. حدود ۵۰ سال گذشت. در ماه محرم سال ۶۱ هجری روز دهم بود که ام سلمه وقتی نگاه به خاک شیشه کرد، ناگهان دید که قرمز شده است. آن‌گاه، شیون سر داد و فهمید که امام حسین ﷺ به شهادت رسیده است.

● شش نوه حضرت علی ﷺ که در کربلا به شهادت رسیدند نام ببرید؟

□ از امام حسن ﷺ: قاسم ﷺ و عبدالله ﷺ، از امام حسین ﷺ: علی اکبر ﷺ و علی اصغر ﷺ از

(یلب ﷺ: عون و محمد

● شش صفت امام حسین ﷺ که آخر آن «ت» باشد را نام ببرید؟

□ عدالت، شجاعت، هدایت، رحمت، عبادت، قناعت

● کوچک ترین سرباز شهید در کربلا که ۶ ماه داشت، نامش چیست؟

□ علی اصغر علیه السلام

آئینه حق نما حسین است، حسین جان و تن مصطفی حسین است، حسین
مهتاب هدایت بشر تا مشرق بی شبهه حسین است، حسین

داستان‌هایی از حضرت سکینه علیها السلام

۱. حضرت سکینه علیها السلام خیلی با ایمان بود و به خدا فکر می‌کرد. وقتی فهمید که پدرش بی یار و یاور شده است، به پدر عرض کرد: «آیا تسلیم مرگ شده‌ای؟» بعد گریه شدیدی کرد. امام علیه السلام فرمود: «دخترم قلب مرا با اشک‌هایت آتش مزین». او را بر سینه چسبانید و به او آرامش داد.
۲. وقتی امام حسین علیه السلام به شهادت رسید و اشب به طرف خیام آمد، اهل حرم به اطراف آن آمدند؛ یکی از آنها سکینه بود که جلوی اسب آمده و با دست‌های کوچک خود به اسب اشاره می‌کرد که بگو بدانم پدرم از این جا که رفت، لب تشنه بودم آیا قبل از این که او را به شهادت برسانند به او آب دادند یا نه؟
۳. زمانی که خیام اهر حرم را آتش زدند، بچه‌ها از خیمه بیرون آمدند و فرار کردند. همان طور که فرار می‌کردند چادر حضرت سکینه را کشیدند. وقتی حضرت زینب به بالین آن دختر آمد، شکایت او این بود که عمه جان سرم را نامحرم می‌بیند! چادر به سر ندارم. (آری او به فکر هیچ چیز نیست مگر به فکر عفت و پاکی و حجاب خودش است) (۱)

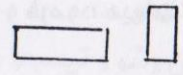
۱- حال شما هم باید به فکر پاکی «عفت و حجاب» خود باشید (مخصوص دختران)
شما عزیزان هم باید توجه کنید و به نامحرم نگاه نکنید و مواظب حجاب خواهرانتان باشید
(مخصوص برادران)

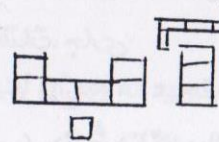
درس هفتم ، ویژه اجرا در جلسه هفتم محرم

چون روز هفتم روز بسته شدن آب بر سپاه حسینی است این درس هم با همین موضوع در نظر گرفته شده است. که با بازی با کلمات و جدول

آب درس آغاز می شود

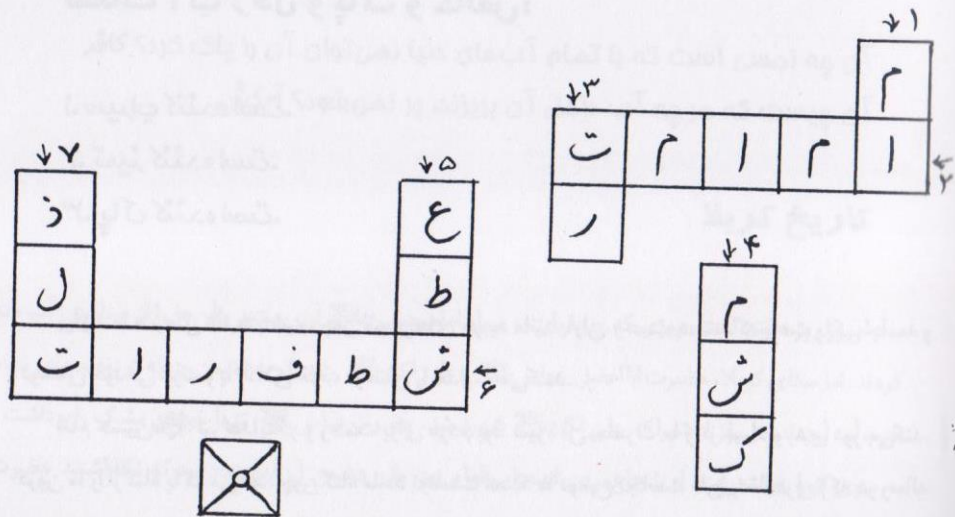
مرحله اول:

مرحله دوم:

مرحله سوم:

جدول که معلوم شد آن را بزرگ تر می کشیم و سوالات را مطرح می کنیم. هفت سوال از هفت نفر، در روز

هفتم محرم

۱. من و تو
۲. این اصل استمرار نبوت است.
۳. فشک نیست
۴. وسیله‌ای که در کربلا با آن آب می‌آوردند.
۵. تشنگی
۶. رودی در کنار کربلا بود و نگذاشتند امام حسین علیه السلام و یارانش از آن آب بردارند
۷. آنچه را که امام حسین علیه السلام از یزید پذیرفت و فرمود: هیئات منا ال...

باران، چاه، قنات، جاری
 قلیل (کم)، کر (زیاد)
 مطلق (خالص)، مضاف (ناخالص)
 کثیف، تمیز

انواع آبها

صفات آب زلال و پاک و خالص:

۱. سیراب کننده است.
۲. تمیز کننده است.
۳. پاک کننده است.

بیاید ما هم مثل «آب» باشیم، چون انسان‌های خوب، مانند باران، رحمت هستند که باعث پاکی جامعه و دوستان خود می‌شوند و با اخلاق خوب دوستان را هدایت می‌کنند.
 امام حسین علیه السلام نیز هدایتگر و رحمت برای مردم بود. سیره آن حضرت ما را از فساد و بدی دور می‌کند.
 درون ما را از گناه پاک می‌کند، چون گناه مانند نجاست است. ما دو نوع نجاست داریم؛ ظاهری (که در رساله

آمده است و ۱۱ چیز است) و باطنی (که گناهان می باشد).

● وضو را با چه می گیرند؟

□ با آب

● اگر آب نبود؟

□ با خاک

● چگونه؟

□ تیمم می کنیم

تذکره: می توان وضو و تیمم را در این جلسه مطرح کرد.

● چند کلمه بگویید که آخر آن آب باشد؟

□ حجاب، انقلاب، کتاب، ثواب

معما

آن چه نجسی است که با تمام آب های دنیا نمی توان آن را پاک کرد؟ کافر
آن چیست که هر چه آب داخل آن بریزند، پر نمی شود؟ آبکش

تاریخ کربلا

امروز روز هفتم است، روزی که یزیدیان بر سپاه امام حسین علیه السلام آب بستند و آن ها را از برداشتن آب منع کردند. اما سقای کربلا، حضرت ابوالفضل عباس علیه السلام و علی اکبر علیه السلام چند بار به دشمن حمله کردند و برای خیام حرم، آب آوردند. در روز عاشورا که علی اکبر علیه السلام شهید شد، حضرت عباس علیه السلام تنها خودش مشک را برداشت و به سوی شط فرات رفت. او شجاع ترین اصحاب امام بود، ولی دشمن آن قدر زیاد بود که نگذاشتند حضرت

مشک آب را به سوی خیمه‌ها ببرد و همان جا کنار آب فرات آن بزرگوار با لب تشنه به شهادت رساندند، در حالی که دست‌هایش از بدن جدا شده بود و مشک آب پاره‌گردیده بود و فرق سر حضرت شکافته شده بود. آن حضرت با صورت از اسب به زمین افتاد و صدا زد: ای برادر! برادرت را دریاب.

شعر

اگر می‌فواهی ثواب کنی امام حسین را یاد کنی
وقتی لب تشنه می‌شه وقتی می‌فواهی آب بنوشی
دوپیز فراموش نشه اول سلام بر حسین، دوم لعنت بر یزید

بچه‌ها جواب بدهید:

سلام ما بر حسین لعنت ما بر یزید

زبانحال حضرت عباس علیه السلام

یارب مددی که ره به جانان ببرم این آب روان بهر طفلان ببرم
دادم به سکینه وعده آب روان گر دست نباشدم به دندان ببرم

درس هشتم ویژه اجرا در جلسه هشتم محرم
 به نام خداوند رنگین کمان
 خداوند بخشنده مهربان
 ابتدا درس را بایک جدول آغاز می کنیم:

۱. کدام صفت در همه یاران امام حسین وجود داشت که به جهت آن از همذیر در شهادت سبقت می گرفتند؟

ایثار	ا
مسلم	م
رجز	ر
تقرین	ن
هجرت	ه
یاران	ی

ایثار

۲. سفیر و فرستاده امام حسین به کوفه چه کسی بود؟ مسلم

۳. به اشعاری که در کربلا با شور و میجان خوانده می شد، چه می گفتند؟ رجز

۴. همان لعن است که بر دشمنان اهل بیت در زیارت عاشورا می گوئیم؟ تقرین

۵. حرکت امام حسین از مدینه به مکه و از مکه به کوفه را گویند؟ هجرت

۶. معنای اصحاب در فارسی است؟ یاران

تذکر: ابتدا سوالات را از دانش آموزان می پرسیم و بعد از آن که جواب به دست آمد، اول حرف جوابها را کنار هم می گذاریم «امر» و «نهی» به دست می آید. از دانش آموزان می خواهیم که فروع دین را نام ببرید: نماز، روزه، امر به معروف و نهی از منکر و ...

حدیث

امام حسین علیه السلام فرمود: علت پیرون آمدنم از مکه برای امر به معروف و نهی از منکر است.
 (أُرِيدُ أَنْ أَمُرَ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهِيَ عَنِ الْمُنْكَرِ)
 باز فرمود: من برای اصلاح امت بچدم (رسول الله) حرکت می کنم.
 (خَرَجْتُ لِطَلَبِ إِصْلَاحِ أُمَّةٍ جَدِّي)

اقسام معروف و منکر را نام ببرید؟ (۱)

منکرها	معروفها	منکرها	معروفها
یزید	امام حسین <small>علیه السلام</small>	باطل	حق
آمریکا	ایران	گمراهی	هدایت
فرعون	موسی <small>علیه السلام</small>	دشمنی	اطاعت
نمرود	ابراهیم <small>علیه السلام</small>	تفرقه	وحدت
شاه	امام خمینی (ره)	ظلم	عدالت

بالاترین منکر در جریان انقلاب امام حسین علیه السلام خود یزید بود.

بالاترین معروف، خود امام حسین علیه السلام و حکومت عدل الهی بود.

این حسین کیست که عالم همه دیوانه اوست

این چه شمع‌ی است که عالم همه پروانه اوست

نازم آن آموزگاری را که در یک نصف روز

دانش آموزان عالم را چنین دانا کند

همه جا سوز عزای تو به پا می‌بینم

عالم اندر غم تو غرق عزا می‌بینم

همه جا نام دلاری تو را می‌شنوم

جلوه روی تو را در همه جا می‌بینم

درس نهم ، ویژه اجرا در جلسه نهم محرم
 محرم آمد و ماه عزا شد زمین کربلا ماتم سرا شد
 این درس باموضوع روز نهم محرم یعنی روز تاسوعا آماده شده است
 در ابتدای درس جدولی آمده که باحل آن کلمه تاسوعا به دست می آید

ل	س	و	ت
ه	و	س	ا
د	ا	ج	س
ت	ی	ص	و
س	ا	ب	ع
م	ا	م	ا

۱. دعا معروفی است که ۱۴ معصوم را در آن نام برده اند

۲. به معنای الگوست (لقد کان لکم فی رسول الله... حسنة)

۳. لقب امام چهارم (چون زیاد سجده می کرد)

۴. مطالبی را که افراد در وقت رفتن از دنیا می نویسند یا می گویند

۵. نام پسر بزرگ ام البنین برادر امام حسین (ع)

۶. به معنی پیشواست

تذکر: بعد از به دست آمدن جوابها، حروف اول آنها را کنار هم می چینیم، کلمه «تاسوعا» به دست می آید.

مناسبت های ۹ را از دانش آموزان می پرسیم.

۱. دختران در ۹ سالگی به تکلیف می رسند

۲. امام جواد ۹ سالگی به امامت رسید.

۳. جوان ترین امام ما، امام نهم بود.

وقایع روز تاسوعا

عمر سعد عصر روز نهم محرم به سپاه خود اعلام کرد تا محاصره را تنگ تر کنند و به خیام امام حسین علیه السلام نزدیک شوند. امام علیه السلام در کنار خیمه اش بر شمشیر تکیه داده بود. در همین لحظه اندکی خوابش برد، در عالم خواب رسول خدا صلی الله علیه و آله را دید که به او فرمود: تو به زودی نزد ما می آیی. و حضرت زینب علیها السلام صداهای سپاه

دشمن و شبهه اسب‌های آنها را شنید، نزد برادرش آمد و عرض کرد: «دشمن به ما نزدیک شده است» امام علیؑ به برادرش، عباسؑ فرمود: «از جانب من به سوی این سپاه برو و از آنها بپرس برای چه آمده‌اند؟» حضرت عباسؑ با بیست سواره که در بین آنها زهیر و حبیب نیز بودند به سوی سپاه دشمن رفتند و پرسیدند که برای چه آمده‌اید؟ وقتی فهمیدند برای جنگ آماده شده‌اند به حضرت خبر دادند. بعد امام علیؑ به برادرش عباس فرمود به دشمن بگو امشب را (شب عاشورا) به ما مهلت بدهد تا ما با خدا مناجات کنیم و به نماز و دعا و استغفار مشغول گردیم. آری امام علیؑ نماز و عبادت با خدا را دوست داشت و می‌خواست یک شب دیگر هم زنده بماند تا بتواند در این دنیا عبادت بیش‌تری کند

شعر

مرغ دلم پر می‌زند، اندر هوایت یا حسین

دارد دل شکسته ام، شوق لقاییت یا حسین

جانم مسین، جانم مسین - ای جان جانانم مسین

من عاشق دلفسته ام، بر مهر تو دل بسته ام

از قید دنیا رسته ام، گویم برایت یا حسین

جانم مسین، جانم مسین - ای جان جانانم مسین

طی شد بهار عمر من، در آرزوی کوی تو

فواهم ز حق گیرم مکان، در کربلایت یا حسین

جانم مسین، جانم مسین - ای جان جانانم مسین

حدیث

امام حسین فرمود:

الشَّرَفُ التَّقْوَى: تقوا شرافت انسان است

مَنْ جَادَ سَادَ: کسی که بخشش داشته باشد، بزرگوار است.

درس دهم ، ویژه اجرا در جلسه دهم
 مرغ دلم پر می زند اندر هوایت یا حسین
 دارد دل شکسته ام شوق لقاییت یا حسین
 این درس با موضوع روز دهم محرم یعنی عاشورای حسینی آماده
 شده است . در ابتدا جدولی آمده که دانش آموزان پس از پاسخ دهی به
 سوالات جدول آن را رمز گشایی می کنند که رمز عاشورا است:

ع	عل
۱	ایمان
ش	شمر
و	وحدت
ر	ری
۱	اسلام

حضرت قاسم در جواب امام حسین (ع) مرگ را شیرین تر از چه چیزی دانست؟
 مرحله بالاتر از اسلام چیست؟
 قسی ترین کسی که جرأت کرد سر امام حسین را از تن جدا کند چه نام داشت؟
 موضوع این آیه شریفه چیست؟ واعتصموا بحبل الله جميعاً ولا تفرقوا
 حکومتی که این زیاده عمر سعد در مقابل به شهادت رساندن امام (ع) وعده داد کجا بود؟
 بهترین دین و مکتبی که خداوند برای هدایت بشر فرستاده است، چه نام دارد؟

تذکر: اگر اول جوابها را کنار هم قرار دهیم، کلمه عاشورا به دست می آید. «عاشورا» از «عَشر» است، یعنی ده
 چون در دهم محرم امام علیه السلام و یارانش به شهادت رسیدند، عاشورا می گویند.
 مناسبت های ۱۰ را نام ببرید.

۱. دهه فبر

۲. لیال عشر در قرآن در چه سوره ای است؟

۳. ده روز به عبادت حضرت موسی در کوه طور اضافه کردید و عبادتش چهل روز شد و مردم در
 غیاب حضرت به کوهساله پرستی پرداختند.

وقایع شب عاشورا

امام سجاد علیه السلام می گوید: شب عاشورا نشسته بودم و عمه ام نزد من بود و از من پرستاری می کرد. در آن هنگام،

پدرم به خیمه خود رفت و اشعاری می خواند که حکایت از بی وفایی دنیا می کرد. من مقصود امام علیه السلام را فهمیدم و گریه گلویم را گرفت، اما خود را نگه داشتم ولی عمه ام زینب علیها السلام تا آن اشعار را شنید، نتوانست خودداری کند و گریه کنان به حضور امام علیه السلام دوید و گفت: کاش مرگ من فرا می رسید و زنده نبودم، چون من بعد از پدرم حضرت علی علیه السلام و برادرم امام حسن علیه السلام دل به تو بسته ام امام علیه السلام به او نگریست و فرمود: خواهرم شیطان صبر و شکیبایی را از تو نرباید. این را گفت و قطرات اشک از چشمانش سرازیر گشت. بعد فرمود: «خواهر تو را سوگند می دهم بعد از کشتن من گریبان چاک مزن». امام سجاده علیه السلام می فرماید آنگاه پدرم زینب علیها السلام را نزد من آورد و خود به سوی یارانش شتافت. (۱)

خاطرات زیادی در شب عاشورا اتفاق افتاد که می توان به بعضی از آن ها اشاره کرد از جمله:

۱. مناجات و راز و نیاز با خدا

۲. خنده و خوشحالی اصحاب امام علیه السلام

۳. مذاکرات امام علیه السلام با یارانش و ابراز وفاداری آن ها نسبت به امام علیه السلام

داستان در مورد حضرت عباس علیه السلام

۱. مقام ابوالفضل علیه السلام در بهشت از زبان امام سجاده علیه السلام

روزی امام سجاده علیه السلام به «عبیدالله» فرزند حضرت عباس نگاه کرد و بی اختیار اشک از چشمانش سرازیر شد. سپس فرمود: هیچ روزی برای رسول خدا (ص) سخت تر از جنگ احد نبود که در آن عموی خود را از دست داد و بعد از آن در جنگ موته بود که پسر عمویش «جعفر طیار» شهید شد. بعد فرمود: «هیچ روزی هم مانند روز شهادت امام حسین علیه السلام نیست که ۳۰ هزار مرد که گمان می بردند از امت اسلام هستند دور آن حضرت را گرفتند و با ریختن خون او از خدا طلب تقرب جستند. آن گاه فرمود: خدا رحمت کند عمویم عباس را که جهاد با

نفس کرد و در راه برادر جاننازی‌ها نمود تا آن که دو دستش را قطع کردند. خداوند به جای آن دو دست، دو بال در بهشت به او عنایت فرمود که با فرشتگان به پرواز درمی‌آید، همان گونه که جعفر دو بال در بهشت به او داده شد، ولی برای عمویم عباس علیه السلام نزد خدا مقامی است که در روز قیامت، تمام شهیدان از آن مقام حسرت می‌برند. (۱)

سؤال

۱. نام عموی پیامبر و امام سجاد علیه السلام و امام حسین علیه السلام به ترتیب چه بود؟

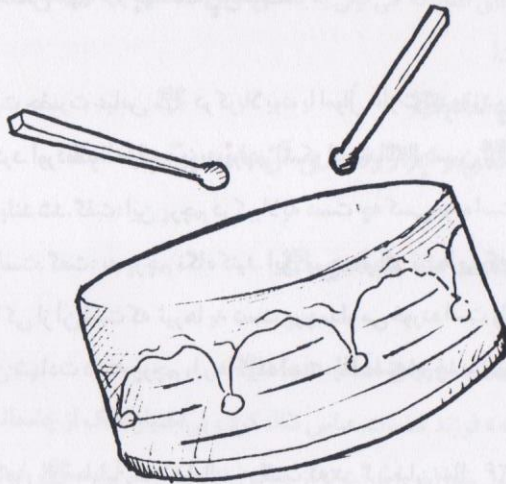
حمزه، ابوالفضل، جعفر بن ابیطالب

۲. مقام ابوالفضل علیه السلام در بهشت چیست؟

پرچمی که دست حضرت عباس علیه السلام در کربلا بود، با اموال غارت شده نزد یزید برده شد و او از عظمت صاحب پرچم تعجب کرد. آورده‌اند که وقتی یزید پرچم لشکر ابوعبدالله الحسین علیه السلام را دید، به فکر فرو رفت و سه بار از روی تعجب بلند شد. گفت: این پرچم در کربلا به دست چه کسی بوده است؟ گفتند: برادر امام حسین علیه السلام که نامش عباس است. گفت: به پرچم نگاه کنید. این پرچم بر اثر تیرهایی که به آن رسیده، آسیب دیده است و این موضوع حاکی از آن است که تیرها به دست پرچمدار می‌خورده است ولی او پرچم را رها نمی‌کرده است تا این که در زمان شهادت دسته پرچم را رها کرده است، لذا دسته پرچم سالم است.

۳. ابوالفضل عباس علیه السلام، اولین فرزند ام‌البنین است که در ۴ شعبان سال ۲۶ هجری در مدینه متولد شد. او ۱۲ سال داشت که جنگ صفین بین لشکر معاویه و حضرت علی علیه السلام رخ داد در یکی از روزهای جنگ هنگام درگیری شدید، عباس علیه السلام صورت خود را پوشاند در حالی که رجز می‌خواند به میدان رفت. عباس علیه السلام با این که ۱۲ سال بیش نداشت، ولی مانند جوان ۲۰ ساله می‌مانست. معاویه وقتی دید جوانی به میدان آمده است و

هماوردی می‌طلبید، یکی از شجاعان معروف لشکر به نام «ابن شعشاء» را به میدان فرستاد تا با او بجنگد. ابن شعشاء برای خود عار می‌دانست که با این جوان بجنگد، از این رو پسران خود را یکی پس از دیگری به سوی او فرستاد و حضرت عباس علیه السلام هفت پسر او را کشت. ابن شعشاء خشمگین شد و همچون شیر زخمی به سوی او حمله کرد، ولی قبل از آن که بتواند کاری کند، حضرت پیش دستی کرد و او را به خاک هلاکت انداخت. وقتی معاویه و یارانش این صحنه را دیدند تعجب کردند که این جوان کیست که با این شجاعت و قهرمانی می‌جنگد. خواستند به او حمله کنند که روی او خود را باز کرد و به سوی سپاه حضرت علی علیه السلام برگشت. دشمن فهمید که این شخصیت عادی نیست که بتوان با او جنگید (۱)

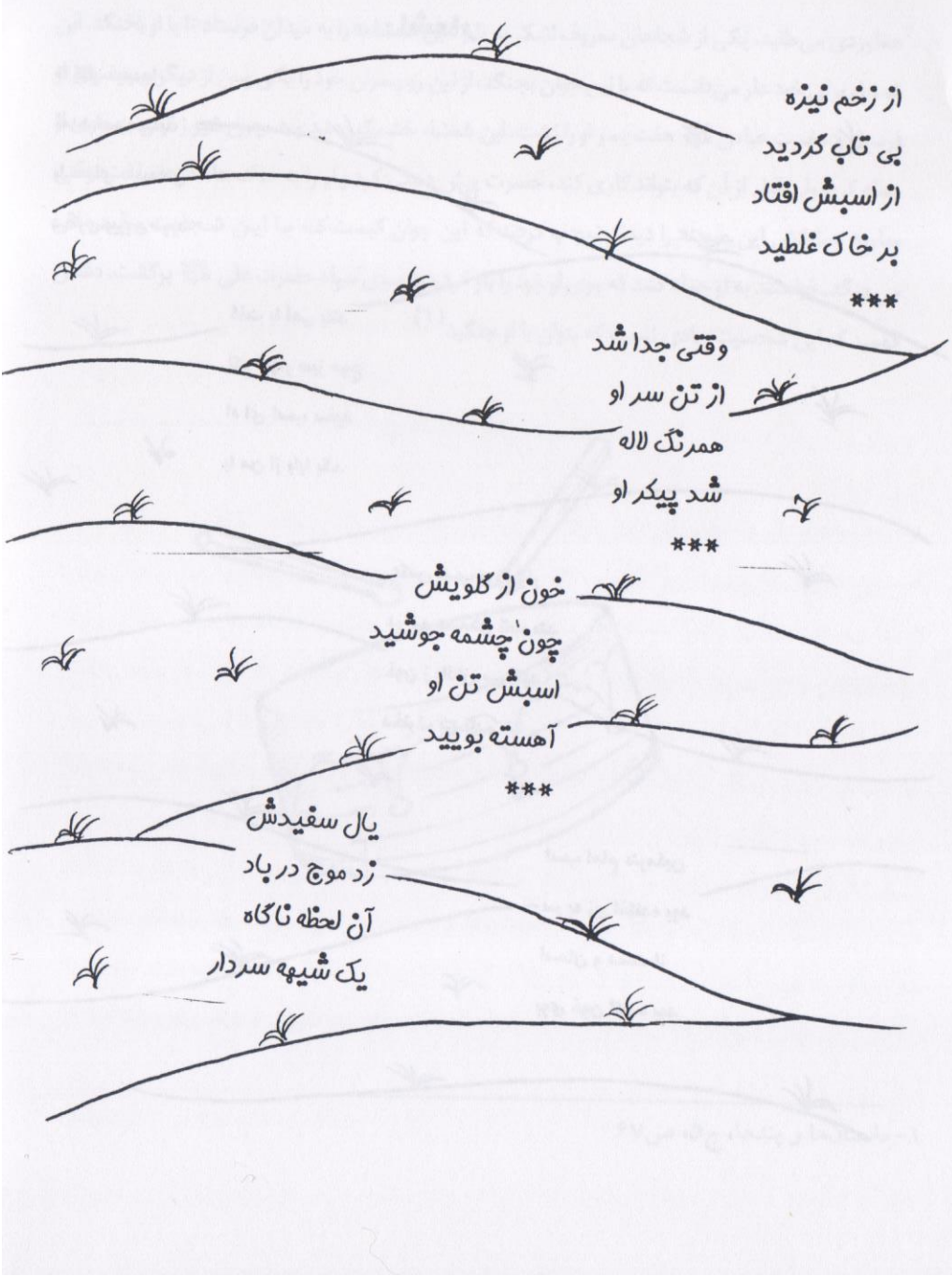
اشعار

تا کنار خیمه‌ها
آمده اسب سفید
با صدای شیه‌اش
دختری بیرون دوید

گفت با آهی بلند
تک سوار سبز موج
آه ای اسب سفید
با من از بابا بک.

عکس اسب بی سوار
در دو چشمش تاب شد
خون ز یالش می‌چکید
دخترک بی تاب شد

اسب امام شرمگین
سر به زیر افکنده بود
آسمان و دشت از
بوی خون افکنده بود

از زخم نیزه
بی تاب گردید
از اسبش افتاد
بر خاک غلطید

وقتی جدا شد

از تن سر او

هم رنگ لاله

شد پیکر او

خون از گلویش

چون چشمه جوشید

اسبش تن او

آهسته بویید

یال سفیدش

زد موج در باد

آن لحظه ناگاه

یک شیهه سردار

یک طرف خون یاران
مثل جویی روان بود
در دل خیمه یک سو
ناله کودکان بود

آخرین مرد میدان
با همه الوداع کرد
سینه‌ها در پی او
پر شد از غصه و درد

یال اسب سفیدش
در هوا موج برداشت
هر طرف نیزه و تیر
پر تنش زخم‌ها کاشت

ناگهان شیهه اسب
در دل خیمه پیچید
کودکی ناله سر داد
مرد پر خاک غلطید

آخرین خنجر خصم
ضربه زد بر گلویش
خیمه لرزید برجا
کودک آمد به سویش

منابع استفاده شده:

سفینه البحار، شیخ عباس قمی

لغتنامه، مختارالمصاح

لمعات الحسین، سید محمد حسین ملهرانی

ترجمه نفس المهموم، شیخ محمد باقر کمره‌ای

سوگنامه آل محمد، محمد محمدی اشتهاردی

ره توشه سال ۷۴، دفتر تبلیغات اسلامی

بوستان معرفت سال ۷۴، سازمان تبلیغات اسلامی

کتاب مختلف اشعار و سرودها

